

Minh Thúy Thành Nội

Một Thời Để Yêu

Trang chủ của nhóm Cô Gái Việt, Phương Thúy, ra chủ đề Chuyện Chưa Kể cho Tuyển tập 2023, và kêu gọi hội viên đóng góp bài vở. Tui cũng muốn “tám” vài câu chuyện về tình yêu thời con gái xa xưa; về tui, bạn bè, cũng như làng trên xóm dưới. Muốn viết mà ngại ngùng chẳng thích ông dôn đọc tí mô hết, nhưng cũng có phần yên tâm vì chưa khi mô thấy ông đọc thơ văn của tui. Thôi thì “tám” được cứ “tám” để sống lại “thời huy hoàng của cỏ xanh đã mất”.

Nhớ khoảng năm 17 tuổi, cả nhóm chơi chung gồm Bích Vân, Nguyễn Ngọc, Ái Hằng, Ngân Hà, Thu Suong, v.v. Đó là tuổi đang đọc truyện Tuổi Ngọc, và bắt đầu đọc truyện Nhã Ca, Túy Hồng, Duyên Anh, Chu Tử, Nguyễn thị Hoàng... Tuổi mơ mộng nhìn đời bằng ánh mắt màu hồng tươi sáng, không cần biết nhà còn gạo hay hết gạo, mạ có lo lắng chi không. Tui sẽ lần lượt kể chuyện về tui và các bạn.

Yêu Tập Thể

Năm học lớp đệ Nhị. Một buổi sáng, thầy Đinh Cường dạy về ở trường Thành Nội, dẫn tới nhà văn Duyên Anh. Bà Hiệu trưởng cho gọi các lớp C lên hội trường gặp gỡ nhà văn để nghe đề tài về “Nghệ Thuật Viết Văn”.

Bữa nó nhà văn mặc chiếc áo sơ mi vàng tươi. Mở đầu câu chuyện ông nói:

- Tôi ra Huế ghé nhà Đinh Cường chơi. Sáng nay, ông đòi dẫn tôi tới thăm ngôi trường nữ này cho biết. Quả thực khi thấy những tà áo trắng của mây O gái Huế, tôi chợt nhớ vài câu thơ của Hàn Mặc Tử:

*Mơ khách đường xa, khách đường xa
Áo em trắng quá nhìn không ra
Ở đây sương khói mờ nhân ảnh*

Ai biết tình ai có đậm đà.

Rồi ông nói thao thao về nghệ thuật viết văn. Không cần lúc có cảm hứng nhìn vàng trắng sáng, hay giọt nắng lung linh bên thềm mới viết, mà cứ xem như một công việc ban ngày; viết tám tiếng không sửa, xong bài rồi mới sửa.

Ông yêu cầu ai có thắc mắc chi cứ hỏi. Phía dưới có tiếng xầm xì. Một bạn đứng lên đọc mảnh giấy:

- Nhà thơ Nguyễn Sa đã viết “Áo nàng vàng, anh về yêu hoa cúc. Áo nàng xanh, anh mến lá sân trường”. Vậy chúng tui có nên về yêu hoa cúc khi thấy nam văn sĩ đang mặc chiếc áo vàng ngòai trước mặt không?

Nhà văn nét mặt hơi bối rối, khựng lại một hồi rồi nói:

- Cứ yêu, với điều kiện chỉ yêu chiếc áo vàng này thôi vì:

Không gian như có dây tơ.

Bước đi sẽ đứt động hồ dây tiêu

(Xuân Diệu).

Sau cuộc nói chuyện, bà hiệu trưởng cho người gỡ tấm tranh *Qua Cầu Gió Bay* treo nơi hội trường tặng nhà văn Duyên Anh.

Chỉ chừng nó, chỉ chừng nó thôi mà đám nữ sinh mặt mày ngơ ngẩn như bị hút hồn. Ngày sau cả bọn túm lại dành nhau kể:

- Chiều qua về, tau cứ ngây ngất giọng bắc trầm âm, đọc thơ nồng nàn của ông.

- Tau cũng rứa, có ngủ được mô thê.

- Tụi bây mô bằng tau. Mạ sai tau nấu cơm, tau nói láo đi mượn quyển sách đã. Người như bị thôi miên. Đi chân trần, leo xe đạp vô Đại Nội, chạy vòng vòng mấy con đường. Chẳng biết nhà thầy Cường ở mô, lừng thừng đạp xe về, mà ví dụ khi nó biết nhà thầy Cường thì làm răng? Có dám vô không? Vô rồi làm chi ông Duyên Anh.

Cả bọn cười ha hả:

- Thì lột áo vàng ra chớ chi nữa.

Anh chàng sinh viên năm cuối vô thực tập môn Sử Địa, mặc áo sơ mi trắng muốt, quần tây xanh, đeo kính cận, dáng cao

ôm đẹp trai. Cả lớp ngồi im lặng, ngắm thầy từ đầu tới chân. Thầy hơi khóp, nói lập cập và xin lỗi.

Tiếng học trò ùa lên:

- Không rảnh mô.

Thầy hỏi ai thắc mắc chi không?

Tiếng học trò vang lên:

- Không thắc mắc mô.

Xem như thầy tự biên tự diễn, học trò ngồi ngắm...

Tan giờ học, xúm nhau lại tuyên bố:

- Hình ảnh anh chàng ni làm cả lớp yêu tập thể.

Có tiếng khác chen vô:

- Tau đề ý đôi giày hơi hở mỏ.

Có đứa xem tướng:

- Anh ni nét thanh dễ sợ, ngũ tiêu là tốt lắm. Tau thấy mắt nhỏ, môi nhỏ, tai nhỏ, tay nhỏ...

Có tiếng hét lên:

- Thôi, kể ngang chừng nó đủ rồi nghe...

Bích Vân - Tình Như Khói Sương

Một buổi chiều hè, Bích Vân đạp xe lên rử tui đi dạo mát. Kéo tui ra ngõ nói:

- Mi biết không, tuần trước tau lên quán mẹ Ngoại chơi, bắt chợt gặp một anh chàng đáng người cao ráo, đeo kính cận mặt mày thanh tú dựng xe bước vào quán cơm bên cạnh. Mẹ cần tau phụ bán bánh kẹo mấy ngày, bữa mô tau cũng thấy chàng ghé quán cơm hết. Bữa ni mẹ hết nhờ nhưng tau muốn gặp anh tê, mi đi với tau nghe.

Tui trợn mắt:

- Răng rứa? Tự dung đi ngang để thấy người ta, họ có biết mi là ai mô nờ.

Bích Vân xua tay:

- Tau không cần họ biết, chỉ cần thấy họ là được rồi.

Năn nỉ một chập, tui cũng đi theo, vì hấn là đứa bạn rất tốt.

Con nhà giàu, cha là đại tá nhưng luôn chơi với đám bạn nghèo và hay giúp đỡ. Vân đạp xe, đèo tui gần tới quán cơm, bỗng dung hấn dừng lại

- Khoan... khoan... để tau đứng lại chút đã.

Vân ngưng đạp, đứng xuống sửa cái áo và vuốt mái tóc trước khi leo xe đạp tiếp. Khi ngang qua quán cơm thì lại quay mặt phía bên trái, không dám nhìn vô quán. Đi một hồi quay xe trở lại vẫn xoay ngược mặt rồi đạp xe nhanh. Tui la lên:

- Răng lạ rứa, thích thì phải quay vô nhìn người ta chớ.

- Ủ, tau cũng không biết răng nữa. Tới nơi tìm tau đạp mạnh, tay chân run rẩy không có can đảm nhìn vô.

Tui nạt hấn:

- Thôi vô duyên quá mi nợ, quên anh chàng nó đi, thiệt là tào lao.

Hai đứa vừa đèo nhau vừa cười ngặt nghẽo. Hấn nói:

- Từ đây tau sẽ can đảm quay vào nhìn mặt chàng để đêm tới mới ngủ ngon.”

Tui chẳng có thì giờ đi theo bạn, nên bạn vẫn âm thầm mỗi chiều đạp xe ngang quán. Cho tới thời gian khá lâu, hấn ghé nhà nét mặt không vui buông câu: “Mất anh chàng rồi, cả tuần ni không còn thấy nữa.”

Nguyễn Ngọc - Trồng Cây Si

Bạn trồng cây si anh chàng học Cao Đẳng Mỹ Thuật trong Đại Nội tên Trần Long. Nhiều buổi tan học, Ngọc thường rủ tui đi đường Phụng Bay một vòng, vì trường Mỹ Thuật tan lớp sau nửa tiếng, sẽ kịp giờ tới nhìn. Tui từ chối: “Về trễ sợ mạ la.”

Bạn cười: “Tau cùng ghé nhà mi luôn.”

Tui mê con đường Đoàn Thị Điểm ni, hướng thẳng cuối hồ Tịnh Tâm. Nhưng có lẽ con đường dành cho những cặp tình nhân, có hàng cây phượng nên người ta đặt là Phụng Bay. Đường yên tĩnh, hai hàng cây thẳng tắp rợp bóng mát. Trước cổng Đại Nội có quán cà phê cóc bình dân, đối diện bên kia đường nhìn qua cửa chính. Giờ bãi học, các anh chị từ trong cổng đi ra, Ngọc mở lớn mắt chỉ tìm một hình ảnh trong chôn đông người. Thấy bóng dáng Trần Long phóng xe Honda nét phong trần, mái tóc dài nghệ sĩ, Ngọc nhìn theo đắm đuối. Tui thấy thương bạn chi lạ.

Ngọc si mê anh chàng ni đã lâu, và chỉ biết sống bằng tưởng tượng, thêu dệt thiên đường đầy hoa mộng. Vào lớp Ngọc kẹp cái hoa, mặc bộ lụa Nha Trang màu kem mới, tui và bạn bè khen thì hắn trả lời: “Anh Long tặng. Anh Long may cho...”. Riết rồi ai cũng quen tánh hắn.

Cuộc sống nổi trôi, mỗi người lưu lạc một phương. Bạn bỏ dạy vô Sài Gòn sinh sống, buôn bán phụ người em có quán tạp hóa ngoài chợ. Bạn vẫn luôn nhắc Trần Long mỗi khi chuyện trò với tui.

Tình cờ nói chuyện với em gái anh Long trong dịp họp mặt trường học năm 2019, mới hay anh Long bị stroke nặng, nằm liệt trong nursing home lúc còn trẻ tuổi tới chừ. Tui bàng hoàng thương cảm. Còn bạn Ngọc đã mất cách đây ba năm vì bệnh ung thư bao tử, trong khi vẫn còn độc thân.

Ái Hằng - Tình Là Giây Oan

Tánh tình Ái Hằng rất hiền dịu dễ thương. Ôn nội có nhiều bà vợ, con rơi con rớt không ai biết chi hết. Nguyên nhân từ mô mà một bữa ôn tìm được đứa con rơi, vì mạ đã mất nên ôn đem người thanh niên về nhà. Đó là một chàng trai cao ráo, rất đẹp trai, nét nho nhã thư sinh, Ái Hằng gọi bằng chú Khoa. Chú ra Huế ghi danh theo học Luật khoa. Mạ Hằng rất thương chú, nghĩ hoàn cảnh mồ côi mạ, con lạc loài nên có món chi ngon đều sai Hằng lên nhà nội chở chú về.

Hai chú cháu từ từ gần gũi hơn. Tuy chỉ hơn Hằng một tuổi nhưng chú rất nghiêm nghị như ông cụ non. Đôi lúc Hằng mặc jupe hơi ngắn cũng quở la, nói năng điều chi vụng về cũng chỉnh. Riêng Hằng từ ngày có ông chú cảm thấy vui vì được quan tâm chăm sóc. Chú cháu rất hợp nhãn và thân mật. Bạn bè gặp nơi rạp cine, nơi quán chè đã hơi xầm xì với ánh mắt soi mói. Riêng tui có lần đi chung với Hằng đến nhà ôn, thấy Hằng có vẻ e ấp không được tự nhiên theo vai vế đứa cháu, còn chú thì trừng mắt la: “Trời lạnh như ri mà ăn mặc mong manh rứa à.” Tui cảm nhận có điều chi là lạ, thầm suy nghĩ

“một O thiếu nữ mới lớn, một ông chú chưa từng gần gũi trong tình thân tộc máu mủ, tự dung xuất hiện; xấp la cà hằng ngày, có lẽ hai người cùng loạng choạng mơ hồ không rõ vị trí của mình”. Người lớn tinh mắt để ý rằng đó, mạ Hằng không cho gặp chú nữa.

Chú bỏ đi biệt tích. Hằng càng ngày càng khô héo. Rồi cuộc đời vẫn như làn sóng đẩy tới, bạn lấy ông hiệu phó dạy cùng trường cấp ba, chồng chừ cũng đã mất.

Sáu năm trước Hằng qua nhà tui chơi, ngồi ôn chuyện xưa, bạn nhắc chú Khoa, nước mắt chảy dài:

- Mỗi lần nghĩ đến chú trong lòng Hằng thấy ray rứt, hối hận. Nguyên nhân chú ra đi là lỗi nơi mình. Ôn nội và ba mạ nói nặng nhẹ, chú mang mặc cảm sẵn nên bỏ đi lính và đã chết trận. Một thời gian dài, mình khóc hết nước mắt, thiếu đường mù lòa.

Ngân Hà - Chuyện Xóm Dưới

Tui không thân, chỉ chào xã giao với Ngân Hà mỗi khi gặp. O ni rất đẹp, dáng nhìn đài các tiểu thư. O quen anh lính không quân về kỹ thuật, cấp bậc trung sĩ, tên Lợi, đã giải ngũ vì chân bị thương tật đi khắp khiêng.

Chuyện xảy ra ai cũng biết nhưng không rõ chi tiết ngọn ngành, may nhờ bạn tui tên Hảo, là cháu bà con của anh Lợi nằm trong “lòng địch” nên kể tỉ mỉ.

Căn nhà của ba Ngân Hà như ngôi biệt thự kín cổng cao tường trồng hoa rất đẹp, vườn rộng mênh mông.

Mỗi túi anh Lợi thường tới nhảy vô vườn, cửa sổ phòng Hà mở sẵn. Một buổi sáng, ba Hà là trung tá Cảnh (An Ninh Quân Đội) đem súng ống ra lau chùi lấp ráp, rồi gọi Hà: “Túi con qua phòng em ngủ chung, cho ba mượn phòng ni.” Tánh ông nghiêm nghị ít nói và lạnh lùng, không gần gũi con, nên Ngân Hà không dám hỏi, chỉ hoang mang suy nghĩ, và cảm thấy trong lòng có nỗi bất an. Hà viết vội mảnh giấy dặn “Túi ni anh đừng tới.” Nhờ đứa em đem gấp trao anh Lợi. Nhưng

trước đó hai người giận nhau, nên anh Lợi tưởng Hà còn giận... vẫn tới.

Như thường lệ anh nhảy vô vườn sau, vừa bám cửa sổ phòng Hà leo lên, thì bị phát đạn do ba Hà bắn trúng vô mắt. Anh Lợi lao đảo cố chạy tới nhà Hảo (cháu) ở gần đó, đập cửa la lên: “Mở cửa, mở cửa.” Hảo đang ngồi học bài, mở cửa thấy khuôn mặt đầy máu nhào vô, hốt hoảng cả nhà gọi xe Honda thò chở gấp qua bệnh viện. Anh Lợi ngồi giữa, Hảo ngồi sau, thúc người lái chạy như bay giữa đêm khuya. Hảo nghe tiếng cậu Lợi vừa rên vừa nói: “Ông... Cảnh... chơi... độc... quá...” Hôm sau Ngân Hà sung húp con mắt vì khóc, trốn ngã sau đường nhà tui đi bằng qua bệnh viện.

Rứa rồi tháng Tư năm 75, gia đình Ngân Hà di tản vào Đà Nẵng; giữa đèo kẹt xe, Ngân Hà bỏ trốn trở lại Huế tìm anh Lợi. Ông Cảnh đi “học tập cải tạo”. Vài tháng sau thấy Ngân Hà vác bụng bầu gần sinh đi bên cạnh anh Lợi.

Khoảng thời gian tiếp, tổ trưởng có chương trình cùng nhau lên núi rừng trồng khoai, mỗi gia đình cử một đại diện lên Bình Điền, tui gặp anh Lợi cùng ở chung một lều đồng người. Đêm nghe anh kể chuyện chung bạn bè cùng nghe “Chuyện của tui cả thành phố Huế ni ai cũng biết, giống như Love Story 2 rứa ”

Kể từ đó tui không gặp Ngân Hà nữa, nghe bạn bè đạp xe về quê Sịa thấy Hà ngồi phơi nắng bán rau cải.

Đôi khi ngồi nghĩ thêm, tui tự hỏi “Bác Cảnh giờ đã về chưa? Rê Lợi có đến thăm không? Ông ngoại và cháu nhìn con mắt lòa đục màng trắng của anh Lợi sẽ ra rãng?” Nhưng chợt tỉnh, đừng “tám” nữa, biết đủ là đủ, chỉ nên nói về tình yêu của Ngân Hà. Dù rãng đã qua một thời cô sinh viên Văn khoa tươi đẹp ngày nào.

Chuyện Tôi Mê Trai

Năm 1972, năm của Mùa Hè Đỏ Lửa, cạnh nhà tui có một gia đình dọn tới thay chủ cũ đã bán. Anh tên Quý, Đại úy Quân

Cảnh, mới thuyên chuyển về Huế. Chị tên Hồng, có hai cháu trai và gái. Kèm thêm mẹ nội, bốn người em của anh Quý gồm hai trai tên Dũng, Phong và hai gái tên Dung, Hương.

Phút đầu tui gặp anh Dũng, đúng là “tinh tú quay cuồng”. Anh hơn tui bốn tuổi, đẹp trai quá trời, ăn mặc luôn chỉnh tề mát mát; anh học Văn khoa ngành Sử Địa. Phong, em kế, bằng tuổi tui, cũng đẹp trai không kém, nhưng có nét hiền lành thật thà hơn, học trường tư Bồ Đề.

Mỗi chiều đi học về, ngang nhà thấy Phong ngồi trước cổng nhìn tui cười: “Đi học về hở?” Nhiều lần như vậy, cũng hỏi câu ni, tui chẳng trả lời trả vốn.

Cửa sổ phòng tui sát nhà anh Dũng, có hàng rào kẽm gai ngăn cách khoảng trước chứ không có hàng rào dâm bụi hay bờ tường vi mọc thơm ngát để mơ ước “đôi ta cùng đứng bên bờ Trường Vi” như nhạc sĩ Hoàng Quý. Tui bắt đầu để ý anh Dũng, thấy thấp thoáng anh ra vô cửa ngõ không dung tim đập mạnh. Từ đó tui có cảm giác xáo trộn trong lòng, mỗi lúc ngang nhà bước chân cũng lúnh quýnh. Anh chị Quý và mẹ nội làm thân với tui dễ dàng. Mỗi lần tui quét sân bên ni, gặp mẹ ra phơi quần áo, mẹ hay nói sang: “Quét sân hở con.” Thỉnh thoảng đang ngồi học, cu Tý, con trai chị Quý chạy vù qua, thả vô cửa sổ củ khoai nóng lớn: “O Minh, mạ cho O.” rồi chạy ù về. Sau thân tình hơn, đôi khi anh chị rủ đi ăn tiệm, hoặc ky giỗ dưới làng, anh chị sang xin phép mạ tui cho chở sáng đi chiều về. Những lúc về quê Phong cũng nhảy lên xe jeep theo luôn.

Một sáng, tui vừa bước ra khỏi cửa ngõ đi cách đoạn xa, Tư (cháu anh dưới làng lên học) chạy theo tui: “Chị Minh, cho chú Dũng gửi cái ni.” Hấn đưa vội lá thư rồi quay mặt chạy về. Tui run bắn người lên, tấp vô nhà Xuân nơi đầu ngõ tư. Xuân có phòng riêng, hai đứa chui vô mở thư đọc, bạn cười: “Nhu rứa mi hết yêu đơn phương rồi, họ cũng thích mi mà.” Từ đó thỉnh thoảng tui và anh trao gửi thăm kín thư từ do chim xanh đáng tin cậy trao qua lại. Tui thì mê chép thơ:

Tờ lá thắm đã lạc dòng u uất,

Ánh mai soi cũng pha nhạt màu ôi.

*Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất,
Anh cho em nên anh đã mất rồi*
(“Tình Thứ Nhất” - Xuân Diệu)

Hoặc

*Hôm nay có một nửa trăng thoi.
Một nửa trăng ai cắn vỡ rồi.
Ta nhớ mình xa thương đứt ruột.
Gió làm nên tội buổi chia phôi*
(“Một Nửa Trăng” - Hàn Mặc Tử)

Hoặc của Nguyễn Bính, Tế Hanh. Say sưa, chép mà không cần biết nội dung bài thơ hợp chuyện mình hay không. Có lúc tui nhét thư lưng quần đi vô nhà xí ngồi đồng. Đọc đi đọc lại gần thuộc lòng những lời nồng ấm, nhưng vẫn giữ an toàn bằng cách gởi Xuân; bắt bạn ghi số thứ tự ngoài bì; khi mô ưa đọc lại số mấy bạn lời ra tìm dễ dàng. Hấn cũng khoái đọc thơ ké nên ưa làm công việc ni, hấn bỏ hết vào... cặp sách đi học.

Thời gian hạnh phúc của mỗi tình đầu nói làm răng hết, tui biết chải tóc suôn hơn, áo dài ủi thẳng hơn, nụ cười tươi hơn nhìn đời bằng sự hãnh diện đầy tự tin của tuổi mới lớn. Tui cũng cảm nhận Phong hết chờ tui đi ngang để hỏi han, hoặc hết có ánh mắt nhìn tui đặc biệt. Có lần Hường (em gái út) gặp tui, cặp kè kể chuyện: “Trong nhà em thích chị cho anh Dũng lăm. Mạ em hay nói thấy chị ăn mặc quần áo rộng rãi hiền lành là thương rồi.” Chẳng lý Phong biết nên đổi thái độ? Ôi! Lắm cảm... Trái tim có sai khiến, chỉ định ưa họ mô mà cũng thắc mắc.

Đời không như mơ... Tui bắt gặp nhiều cô phóng xe Honda tới nhà, vui chơi bỏ nhạc lớn, anh Dũng ga lẳng đạp xe máy nổ, cười nói vui vẻ với họ. Tiếp diễn màn đó nhiều lần, có lúc còn chở một cô về hái đào tiên tặng, như đã từng tặng lén tôi những chùm đu đủ xinh xinh. Xuân cung cấp thêm tin tức, gặp anh chở cô nào ngồi ôm eo thân mật phóng ngang phố Phan Bội Châu. Đồng thời anh vẫn viết cho tui những lá thư đầy thương yêu trọn vẹn. Lòng tui hoang mang, nửa tin nửa ngờ,

nhưng không còn những cảm giác bình an. Tim nhói đau mường tượng các cảnh ấy, có lúc nước mắt tự nhiên trào ra trong đêm tối.

Trạng thái kéo dài như rứa cho tới một hôm... Tui đang ngồi gao bài, bỗng thấy cả nhà níu tay anh, dằng co lôi kéo ra sân. Không biết họ cãi vả điều chi, mà người giúp việc chạy ra khỏi cổng, anh Dũng chạy theo hét: “Mi phải biết thân phận, đừng có mắt dạy nói chuyện với tau kiểu nó nghe chưa.”

O giúp việc mặt mày tái mét sợ hãi. Hàng xóm chạy ra đứng coi. Tui bản thân nín thở không dám lò mặt ra và cảm thấy ê chề đắng nghét môi miệng.

Hôm sau, tui ra vườn định hái ổi, bỗng nghe tiếng ai gọi: “Minh, Minh...” Dáo dác tìm kiếm thì thấy vườn bên kia, sau mấy lùm cây, khuôn mặt người chị họ dưới quê lên ở ké lâu nay, đang cố vạch bụi cây um tùm. Một con mắt và nửa khuôn mặt bầm tím đen hãì hừng, chị nói gấp rút: “Minh coi thằng Dũng đánh chị đây nì. Hấn lấy ghế phang vô mặt chị. Con ở nói bênh vực chị bị hấn đập vô bụng. Chị nói Minh biết. Minh vấp hấn là chết. Cả nhà ư Minh cho hấn nên muốn giấu nhẹm. Đừng dại ư hấn nghe...” Nói xong, chị chui vội vô nhà. Tui gằn như á khẩu, đứng sững sờ, cảm giác như tê đặng lại. Tình cảm tui nuôi dưỡng bấy lâu bỗng dung sụp đổ mau lẹ, lại thêm sau nì anh cặp kè nhiều cô ngang nhiên thiệt ngao ngán. Tui ra nhà Xuân nhắc đem hết đồng thư ra ngồi đốt sạch với côi lòng nhẹ nhàng, trong khi Xuân bù ngùi nhìn đám lửa tàn khói tro, tiếc công mình đã gìn giữ bấy lâu nay.

Anh Dũng đi lính vô Thủ Đức. Tình cảm anh chị Quý vẫn đầy ắp với tui vui vẻ, chỉ là tui tránh nhắc chuyện anh ta, và tỏ ra không quan tâm. Tui lại rất thân với Phong, thường vui chơi cầu cơ chung nhóm bốn đứa, ăn giỗ chung khi nhà đứa mô có kỵ giỗ. Xuân, bạn tui, tiếc rề: “Khi tê trước nó mi chọn Phong hí.” Tui phì cười:

- Tình cảm mà mi nói chọn lựa là răng? Chỉ tùy thuộc vô con tim mình, hỏi hấn điều khiển ra răng? Tim mình đập với người mô? Đêm nằm nhớ nhung ai? Dầu ở lâu biết tánh Phong tốt; kho cá, hầm soup cho chị dâu sinh; ai nhờ chi cũng giúp; thương mẹ hàng xóm không có tiền chơi bài Tết cũng đưa

chơi chung cho vui, ... Biết là người bạn cao quý, nhưng trái tim không cho tau rung động.

Xuân cũng cười:

- Yêu là khổ, tình là giây oan, hiểu rồi bà cụ non oi.

Phong bị tai nạn giao thông, xe tải cán chết, còn kéo lê một đoạn đường dập xác khi tuổi chưa tới 30. Bạn bè đau xót, tui khóc thương người bạn tốt, tâm tính hiền lành phúc hậu.

Năm 1978, chàng Dũng đi “tù cải tạo” về, có hôm chạm mặt tui giữa đường chào cười. Tui chẳng thèm nhìn mặt, tưởng tượng anh ta có chết cũng chẳng lay chuyển tui cười. Lòng dửng dưng, không ngờ tâm tính mình lại ác độc như rùa. Sự thật là những biến chuyển tình cảm tự nó như vậy, không thể chối cãi.

Mê Trai Tiếp

Năm sau tui lại mê trai tiếp... do người bạn tên Nhã Phương dẫn về nhà chơi. Nhã Phương mất mụ sớm, chỉ còn ba làm việc trong Đà Nẵng, lâu lâu mới về. Mấy anh em chung sống đùm bọc nhau. Anh đầu dạy cấp 3 trường Trung học Đà Nẵng, cuối tuần mới ra Huế. Chị kế, Tuyết Nhung, học Sư phạm Đại học, ngành Sinh vật sắp ra trường. Anh Văn học Khoa học năm đầu. Em trai kế Phương tên Việt, rồi tới Thanh Thủy, và Như Hạnh út.

Nhà Phương vườn sau rộng mênh mông, trước nhà um tùm những khóm hoa tường vi, hoa hồng, mẫu đơn. Đường ra sau bên sông toàn cây ăn trái như vú sữa, trứng gà, đào, đặc biệt là rừng khê ngọt, nên bạn bè rất thích tới chơi để hái trái cây.

Anh Văn hay ngồi ôm đàn chơi những bài nhạc xưa của Văn Cao, Đoàn Chuẩn, Từ Linh hoặc Cung Tiến, Đặng Thế Phong. Mặt anh trầm buồn, có lần cả bọn ngồi nghe, mắt anh lạc thân ngồi đàn say sưa. Nhiều khi tui bắt gặp anh nhìn mình, tuy mắt tui đối lại nhưng anh vẫn nhìn không lảng tránh, tui hiểu tâm hồn anh đi xa lắm về thế giới của âm nhạc chứ chẳng quan tâm ai.

Rúa ròi tui bị thu hút bởi khuôn mặt lạnh lùng ít nói và tiếng đàn du dương “Người ơi, chiều nào có nắng vàng hiền hoà sưởi ấm nơi nơi? Người ơi, chiều nào có thu về cho tôi nhật lá thu rơi?” Tim tui rung lên theo điệu nhạc, lời ca của nhạc sĩ Cung Tiến. Tâm tư tui lãng đãng hình bóng anh mỗi đêm về.

Tui lại bắt đầu khổ sở, vật vờ, thơ thẩn nhớ khuôn mặt anh cao hứng cất tiếng hát nhìn rất cô đơn đầy xa vắng: “Nên hồn tôi vẫn nghe trong mơ, tiếng đàn đợi chờ mơ hồ... Ôi, những đêm dài hồn vẫn mơ hoài một giấc ai mơ...”

Một túi mùa hè anh Văn chờ Nhã Phương vô nhà tui.

Nhã Phương nói : “Trời nóng quá, hai anh em đi hóng mát ghé tạt vô đây. Anh Văn nói rủ mi đi ăn chè.” Cơ hội được gặp anh, gần anh tại răng lại từ chối; tui vui vẻ nhận lời, trong lòng khởi lên sự tự tin “có lẽ anh đã để ý mình”. Niềm sung sướng ngập ừa khi ngồi ăn chè, ánh mắt anh nhìn tui dịu dàng trìu mến.

Cuộc chiến càng ngày càng căng thẳng, anh cũng xếp bút nghiên lên đường nhập ngũ vô Thủ Đức, học khóa huấn luyện. Ngày cuối cùng trước khi đi, em trai Việt vô mời: “Anh Văn bận vài công việc nên nhờ em chở chị qua ăn bữa tiệc nhỏ trong gia đình.” Không khí gia đình thật ấm cúng, luôn tiện anh Cả giới thiệu vị hôn thê sắp cưới. Anh chị em vui vẻ quây quần, chị kể Phương ngồi gấp thức ăn cho tui, mặc dù từ lâu tánh chị kín đáo xã giao rất chừng mực.

Sau bữa cơm mọi người tránh mô hết, chỉ còn tui với anh ngồi trước hiên nhìn buổi chiều đổ mưa qua màn bụi, mưa rơi trên hoa lá, mưa rơi trong lòng tui. Anh đem cây đàn ra hỏi tui:

- Minh thích bản nhạc mô, anh đàn cho nghe.

Tui sáng mắt, kê một dọc Tà Áo Xanh, Suối Mơ, Bên Cầu Biên Giới... Anh ôm đàn, những ngón tay gảy đàn đều luyện.

Anh nhìn tui mỉm cười ý nhị, cất tiếng ca, con mắt vẫn lạc thần: “Gió bay từ muôn phía, tới đây ngập hồn anh, rồi tình lên chơi vui...” Anh tiếp tục thay nốt nhạc từ bài này qua bài khác, say sưa tưởng như bất tận. Tui cũng miên man theo ý tưởng của Du Tử Lê "Mai tôi đi, tôi chắc trời mưa mau, nhưng mưa thì mưa, tôi cũng phải bước đi, vì dù chậm thế nào thì cũng phải xa thôi."

Chiều nớ, anh đưa tui về bằng chiếc xe đạp, nhưng không chở tui. Anh nói:

- Nếu đạp xe thì nhanh chóng, hãy đi bộ nít kéo chút thời gian.

Thật sự tui ít khi nhìn mắt anh, thường lẩn tránh vì mặc cảm mặt nổi đầy mụn, thân hình nhỏ thấp và không biết nói năng chi. Tui lại sợ thời gian kéo dài, mưa tuy nhỏ, nhưng quần áo và tóc tui cũng bị gió bạt ướt, dẫu anh đã đưa dù cho tui che

- Đi dưới mưa Minh có nhớ bản nhạc mô không?

Tui khờ người chẳng nhớ chi lúc nớ, dù mê và biết nhạc rất nhiều. Thấy tui im lặng anh đọc chậm rãi: “Đưa em về dưới mưa, nói năng chi cũng thừa. Như mưa đời phát phơ, chắc ta gần nhau chưa?” Lúc nớ tui mới nhớ ra bài thơ của Nguyễn Tất Nhiên được Phạm Duy phổ nhạc.

Tui xa anh, nhưng được mấy em của anh dành nhiều cảm tình. Đám bạn đông tới chơi thì quây phá và hái trái cây, nhưng nhà có kỹ giỗ hay chuyện chi đặc biệt, em Việt luôn tới đón và đưa về trên chiếc xe đạp dù đường rất xa. Tui và anh chưa hề dùng tiếng “yêu” cũng như tỏ tình, mà kiểu giống như Nguyễn Du mô tả “tình trong đã ngộ mặt ngoài còn e”.

Mỗi tháng anh gửi tui một lá thư kể chuyện vui buồn trong thời gian thụ huấn. Tui thì say mê đặt tình yêu trong thơ nhạc. Tui chép những bài thơ hay của Quang Dũng, Lưu Trọng Lư, Đinh Hùng hoặc những lời nhạc lơ lửng trời mây pha sương mù lãng đãng, để thi vị hoá tình yêu như dải ngọc lấp lánh những hạt kim cương.

Gần Tết tui bắt đầu nhịn ăn sáng từng đồng mạ cho. Cuối tuần khoảng 10 ngày trước Tết, tui ra chợ Đông Ba, tới hàng bánh mít, lựa hộp lớn nhất có nhiều ngăn mít bí, mít dừa, mít gừng, kẹo mãng cầu, giữa vòng tròn là hột dưa. Tui thích thú

hài lòng món quà mình chọn, bọc kín mấy lớp, đem về ghé ngang nhà Xuân gói nó cẩn thận.

Thứ hai đầu tuần, buổi trưa ăn cơm lẽ, nói láo mạ tới nhà bạn xem chung bài vở. Tui và Xuân hì hục gói hàng cẩn thận trong phòng hán, rồi đi gói. Có ai tưởng tượng buổi trưa trời găng gát, nắng như mùa hè đổ lửa, tui đi qua cầu Trường Tiền tới Bưu Điện theo tiếng gọi của tình yêu. Đầu không đội nón, mồ hôi thấm ướt bộ áo dài trắng, vậy mà tui có cảm tưởng như đi dưới trời mùa thu mát mẻ với sự hân hoan không thể tưởng. Thời gian nớ, đêm mô tui cũng hình dung nét mặt anh; ngày 30 hay mùng Một lên nhận bưu phẩm, mở ra có sự thần giao cách cảm rằng chúng ta đang hạnh phúc ngập tràn niềm yêu thương, tuy xa mà gần, tuy ngồi giữa đám bạn chỉ thấy một mình em.

Ngày ra trường trở về, anh qua nhà tui sớm nhất, trao khung hình và tập truyện Thêm Hoang của Nhật Tiến gọi là chút quà. Rồi anh nhận nhiệm vụ thuộc ngành Tâm Lý Chiến làm việc lưu động từ Đà Nẵng tới Nha Trang, rất ít khi về nhà, nhưng tui vẫn được các em anh liên lạc thân mật.

Tám tháng trôi qua trong sự chờ đợi mong gặp anh, sống bằng ước mơ và niềm hy vọng ru tui ngủ những đêm về. Cho tui cười ngấm ánh trăng, cho tui mơ màng quét xác hoa tigôn, nhớ tiếng đàn của anh, mộng寐 lời nhạc huyền ảo thanh tao dịu vợi:

*Từng bước lần theo trăng viễn khơi
Trong đêm còn mơ dáng ai cười
Tiếng cười như cõi thiên thu lại
Tiền kiếp xưa nào em hé môi
Rồi đây trên những lối đi này
Ta sẽ cùng ai tay nắm tay
Nhịp chân lưu luyến mãi cung đàn*

Buông lỏng chìm tâm tư đắm say.
("Mái Tóc Dạ Hương" - Nguyễn Hiền)

Các em anh cũng thắc mắc và hiểu ngầm tâm trạng tui, nên tìm cách an ủi: "Dấn thân đời nhà binh rồi đâu dễ về thăm nhà."

Một bữa tui nhận thư làm hồi sinh lại cuộc sống. Anh kể những sinh hoạt bình thường, rồi ghi mấy lời nhạc "Em mang hồn vô tội, đeo thánh giá huy hoàng. Còn ta nhiều sám hối mà sao vẫn hoang đàng. Đưa em về dưới mưa, nói năng chi cũng thừa. Đưa em về dưới mưa, có nhau mà như xa. Em hiền như Ma Soeur..."

Tui vui mừng như có ngọn lửa ấm sưởi vào trái tim từ lâu khô lạnh, thì ra anh vì bận công tác, nhưng luôn nhớ kỷ niệm chiều mưa hôm mô đưa tui về nhà. Sức sống lại bùng lên như muôn ngàn tia nắng chiếu ban mai tươi vui giữa cuộc đời.

Tháng Tư 1975, "ngày buồn đất nước". Dân Quảng Trị chạy vô Huế, Huế chạy vô Đà Nẵng. Chẳng ai còn tâm trí nghĩ điều chi, vì quá sợ VC và buồn miền Nam tang thương.

Gia đình tui ở ké nhà bà con, tui chẳng biết làm chi hơn là đi thơ thẩn nhìn đường phố Đà Nẵng. Tình cờ gặp em út Nhã Phương nơi chợ, mừng rỡ kéo tui về nhà chơi. Tui muốn hỏi thăm anh Văn, nhưng nghĩ "thôi về nhà sẽ biết". Cả gia đình Nhã Phương cũng sống tạm nhà ông chú. Bước vô chẳng thấy ai ngoài chị dâu lớn đang ngồi lật rau muống, và thoáng thấy có người lạ mặt rất đẹp, bụng bầu lớn đi qua. Chị dâu kéo tui lại nhờ lật rau phụ cho vui, kể tai nói nhỏ: "Vợ chú Văn đó. Cả nhà chạy giặc vô đây. Chú mới đem về túi hôm tề. Thôi duyên số hết em ơi, đừng buồn nghe." May tui ngồi chứ nếu đứng chưa chắc đứng vững, tai ù mắt hoa, nhưng tui vẫn cố giữ nụ cười điềm nhiên như không có chuyện chi. Chị kể huyền thuyên về chuyện chạy loạn, đánh lạc hướng chuyện vừa rồi. Ngồi chơi một tý, tui chào chị và út Hạnh ra về.

Tui đi như người không hồn, sự việc bất ngờ quá tui chưa chuẩn bị tinh thần, lòng đau như cắt, tim như có ai xé nát. Ngang qua đám đông đang xúm lại cơ quan chi đó dành những

tờ đơ, tui nghe có tiếng ai quen quen gọi tên, quay lại thấy anh Văn đang ngồi trên xe đạp chờ tui.

- Lên xe anh chờ về. Anh cần nói chuyện với Minh.

Tui không thèm nhìn mặt, lạnh lùng bước đi.

- Chẳng có chuyện chi để nói.

Tui biết anh đang đứng nhìn theo, nhưng tui thấy đứng đưng như người xa lạ. Bao nhiêu giấc mơ trên thiên đàng một phút chợt sụp đổ, tan tành như mây khói. “Tình là cái chi chi mà ngàn năm trước, ngàn năm sau nhân loại mãi khổ đau vì nó”. Vậy mà có biết bao nhiêu lý luận “sống

không tình yêu là chết mà biết thờ”, hoặc “yêu thì khổ, không yêu thì lỗ. Thà chịu khổ, còn hơn chịu lỗ”. Tui lay trời đừng cho trái tim mình biết rung động nữa, tưởng chỉ hành hạ tui lần thứ nhất, chừa lại tái diễn trò giết người ni lần nữa.

Anh Văn đi “học tập cải tạo”. Các em của anh thỉnh thoảng đạp xe ghé nhà mời tui đi ăn chè. Các em và tui đều né tránh nhắc chuyện anh và vợ con. Nhiều lúc rảnh đi gần nhà anh, tui cũng ghé chơi. Có lần đến chỉ gặp vợ anh đang ăn cơm với khế nấu nước muối giống nhà tui. Vợ anh tên Lan cũng cỡ tuổi tui, vui vẻ mời dùng cơm, nhưng tui từ chối vì biết giai đoạn gạo châu củi quế ai cũng nghèo mặt rệp.

Giữa lúc đó trời mưa đờ ào, Lan giữ tui lại và kéo tay lên nhà trên, đi vô phòng cho con bú, nói tui nằm ngủ một giấc tạnh mưa hãy về. Cu Tý nằm giữa, Lan nằm một bên, tui một bên nói chuyện. Lan có nét mặt sáng ngời, hiền hậu và rất đẹp. Nghe chị dâu kể thêm là Lan đã có đứa con gái lên năm gởi ngoại nuôi; làm nghề ca sĩ chuyên hát nhạc vui; nằm trong ban nhạc Tâm Lý Chiến đi hát các tiền đồn nên gặp anh Văn. Tui không muốn nghĩ đến Văn nữa, dù anh đang tù tội, trước mắt tui chỉ thấy mến Lan. Lan kể rất thân thiện: “Lan có nghe anh Văn nhắc về Minh. Anh khen Minh lắm. Nhưng duyên số do

ông trời định hết.” Tui gạt ngang không muốn tiếp câu chuyện và chuyển đề tài khác.

Lan rất dễ thương nằm quạt cho tui. Lúc đó tui chỉ thấy tình bạn gái, gạt phăng đàn ông ra khỏi thế giới đàn bà. Khi tạnh mưa, Việt (em trai) đi học về gặp tui từ phòng Lan đi ra cùng nhau. Việt nhìn tui hơi lâu, miệng mỉm cười có điều chi rất riêng, rất Huế.

Lúc nó Việt đang học Y khoa, quen cô bạn gái học Sư phạm. Một lần hai người đi chơi mô ghé thăm tui, em gái chào:

- Anh Việt chở em tới thăm đề học tách chị.

Tui ngạc nhiên hỏi:

- Học chi rứa?

Em gái cười cười, còn Việt thì lảng tránh ra ngoài sân đứng ngắm trời đất. Tui ngậm ngùi nghĩ thầm “học chi cái con người ương ương, dở dở, trăm trận trăm bại ni hè...”

Có bữa khu vực bị cúp điện, nhà mô cũng tui thui, em gái Thanh Thủy ghé nhà chơi, tự dung ngồi kể chuyện:

- Chị Lan đã bỏ anh Văn. Ba em đưa tiền thăm nuôi anh, chị cũng chẳng thăm. Anh nhắn cho gặp lần cuối nhưng chị nhất định quay mặt.

Tui điềm nhiên nghe chẳng ý kiến chi, nghĩ bụng giai đoạn khổ tận cùng, Lan là ca sĩ đã từng có cuộc sống phóng túng xa hoa; chừ trong cảnh cực, khó chấp nhận cuộc sống thực tế. Lan thuộc loại có nhan sắc thì đàn ông mô để yên, lại vất vả nuôi con, quay lưng tìm chỗ giàu sang cũng chẳng ngạc nhiên. Tui còn biết thêm Lan lấy người đàn ông giàu có, con nhà phò, làm ăn phát đạt.

Có lẽ thấy mặt tui lạnh tanh không hề hỏi thăm anh Văn nên Thủy bén nhạy tinh ý:

- Rứa chị Minh khi mô cho em ăn bánh đây.

Tui cười vui vẻ:

- Ế rề rứa mà .

- Tại chị kén đó thôi.

Hai chị em cùng cười thân mật như ngày mô.

Khoảng gần ba năm sau, đang đi bộ trên phố Trần Hưng Đạo, bỗng nghe có tiếng gọi lớn: “Chị Minh! Anh Văn sắp về rồi,

tuần sau được thả đúng dịp lễ...” Tui cười đưa tay vẫy Việt vừa khi chiếc xe vụt chạy qua. Cười vì mến em chứ không phải vì tin vui nó.

Giờ đây có những lúc ngồi nhớ gia đình anh Quý, bước đầu đã liên lạc và gửi tâm check làm quà khi gia đình anh đặt chân đến Mỹ. Cũng được biết tên Dũng đi tù về lấy vợ, sinh 5 con lam lũ. Chồng ghiền rượu thường tra khảo đánh đập vợ lỗ máu đầu, chính mẹ tui là người dẫn vô bệnh viện. Chị khóc lóc kể đủ điều. Khi qua Mỹ thì lại bị vợ bỏ.

Nhớ và thương các em của Nhã Phương, nhất là Việt; Thanh Thủy ra trường bác sĩ đã mấy chục năm trước. Nhã Phương vô dạy trong Tam Kỳ, lấy chồng lập nghiệp nơi đó. Em út Hạnh dạy học.

Nhiều lúc cũng muốn liên lạc với những người mình thương mến, những người đầy tình cảm chân thành cảm động, nhưng dây mơ rễ má với nhân vật ấy nên chẳng muốn khơi lại nữa, hãy để ngủ yên mọi chuyện. “Một thời để yêu và một thời để chết”. “Giấc mộng này đi qua, nhưng giấc mộng khác sẽ đến và sống lại. Chỉ có niềm tin là đáng nuôi dưỡng khi bóng tối vây phủ trên giấc mộng loài người.” (Erich Maria Remarque)

Minh Thúy Thành Nội

Mộng Đầu Xuân

*Trời hồng tủa khắp đón Xuân sang
Cảnh vật chan hoà sáng rực quang
Mắt gỏi say sưa đàn bướm trắng
Hồn trao đắm đuối bụi hoa vàng
Đường mơ lảo quẩn trào đôi chữ
Lối mộng loanh quanh cuộn mấy hàng
Cứ mặc ngày trôi đời viễn xứ
Dâng lòng cảm xúc viết đầy trang.*

Minh Thúy Thành Nội

Biển Ru

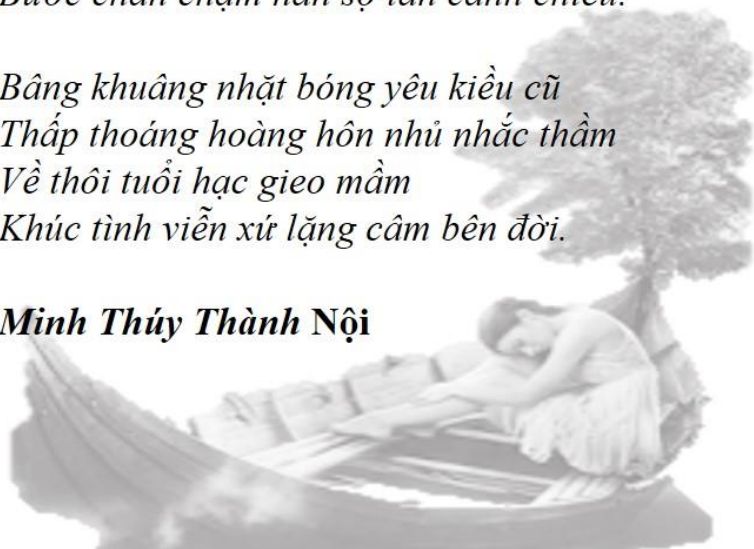
*Hồn tôi biển nước mênh mông vắng
Chớm dậy mùa vui lắng sóng đời
Nhìn theo cánh én xa vờ
Chân mây mờ mịt hạ lơis sắc hồng.*

*Mê man thấp sáng sông trăng mộng
Trở lại đường xưa lộng tuổi mơ
Áo em lụa trắng ngây thơ
Sân trường phượng đỏ ngẩn ngơ lối về.*

*Tìm hoa ép vở mê chi lạ
Cứ mãi lo âu hạ sắp tàn
Say sưa ngắm giọt nắng vàng
Bước chân chậm hẳn sợ tan cảnh chiều.*

*Bâng khuâng nhật bóng yêu kiều cũ
Thấp thoáng hoàng hôn nhủ nhắc thăm
Về thôi tuổi hạc gieo mầm
Khúc tình viễn xứ lặng câm bên đời.*

Minh Thúy Thành Nội

Em Cứ Ngờ

*Em cứ ngỡ tình yêu là trăng mộng
Soi vào hồn chan chứa đẹp con mê
Cho ánh mắt tìm nhau từ vô thi
Thấp vào tim chút nắng giữ lời thề.*

*Em cứ ngỡ mùa thu dài vô tận
Mây cuối trời giăng tím sắc yêu thương
Ta sưởi ấm bằng muôn ngàn lá rụng
Xác vàng phai dấu lối bước trên đường.*

*Em cứ ngỡ bờ vai phơi nắng hạ
Nào ngờ đâu đông tuyết phủ bên đời
Đêm mưa gió trái sầu lã bóng tối
Quạnh hiu về tìm thỏ thức chơi vui.*

*Em cứ ngỡ thiên đường là có thật
Hai tình cầu quỳên sáng lối mơ hoa
Ngàn kiếp nói linh hồn không giá lạnh
Cúi thật gần nghe lệ ứa xót xa.*

Minh Thúy Thành Nội

Nắng Gọi Sầu Đông

*Nắng dịu mùa đông trái lồi dài
Chim hiền đậu hót dáng khoan thai
Tươi mềm vật cỏ say màu mắt
Những giọt tươi hồng rớt nhẹ vai.*

*Nắng ủ hoa hường thắm sắc mơ
Cành cây trĩu lá mộng ơ hồ
Mây về góc núi thôi chờ đợi
Ấm chút tình riêng phủ góc trời.*

*Nắng sưởi lòng ai bớt lạnh lùng
Nhìn đời vẫn gọi nhịp tim rung
Hương lửa kỷ niệm thôi khô héo
Ký ức đều hiu chợt ngại ngừng.*

Minh Thúy Thành Nội

